

Motion till riksdagen 2021/22:3701

av **John Weinerhall (M)**

Ett fritt och självständigt Tibet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta upp Tibetfrågan med företrädare för den kinesiska regeringen i bilaterala sammanhang för att sätta press på landet att respektera folkrätten och de mänskliga rättigheterna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom ramen för det europeiska samarbetet ska arbeta för ekonomiska sanktioner gentemot Kina med anledning av Tibet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta en ledande roll i att återupprätta samtal mellan den tibetanska exilregeringen och den kinesiska regeringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

”Vi är från landet som inte finns. Vi är från tiden för länge sen. Vi är från landet som ingen minns. Men hoppets låga brinner än.”

Textraderna påminner oss om en frihetskamp som verkar ha blivit bortglömd eller förträngd och som det internationella samfundet sedan länge övergivit. Orden är hämtade från låten ”Landet som inte finns” som proggsångaren Thomas Wiehe skrev för Tibets frihetskamp.

Långt ifrån alla vet särskilt mycket om platålandet Tibet väster om Kina. Helt okänt är det dock inte och många tänker nog osökt på munkar, Mount Everest och Dalai Lama när det nämns. Få vet dock särskilt mycket om den brutalitet Kina utövat mot dess befolkning och kultur även om vi ibland kan läsa om tibetanska munkar som i desperation tänder eld på sig själva.

Fram till 1950 skulle Tibet få åtnjuta relativt självstyre, även om det stundom skett under kinesisk överhöghet. Mao Zedongs nyupprättade kommunistiska Folkrepubliken Kina hade bestämt sig för att lägga det fredliga Tibet under maoismens tunga ok.

Trupper från Folkets befrielsearmé omringade landet 7 oktober 1950 och trots vädjan till FN fick tibetanerna ge upp sin frihet utan hjälp.

Under nära ett decennium försämrades situationen för tibetanerna på grund av kollektiviseringen av jordbruket i samband med Det stora språnget. Mitt i svältens plågor som härjade landet kom Kulturrevolutionen. För att rensa ut avvikande kultur och pressa in alla i den socialistiska mallen förstördes bland annat 6 000 kloster och tibetanerna blev fråntagna sin identitet.

Dalai Lama, landets andlige ledare, tvangs fly landet 1959 efter att Kommunistkinas planer på att mörda honom blivit kända. Alltsedan dess lever han i Indien och i staden Dharamsala som utgör säte för Tibets exilregering. Trots internationella sympatier hörs inga skarpa krav mot Kina för Tibets sak. Dalai Lama är beundransvärd för sin icke-våldskamp för ett fritt Tibet och blev 1989 belönad med Nobels fredspris.

Det krävs dock mer än utmärkelser för att befria det tibetanska folket. Inom ramen för det europeiska samarbetet borde Sverige arbeta för ekonomiska sanktioner gentemot Kina om de inte vill återupprätta samtalen med den tibetanska exilregeringen. Den svenska regeringen borde också kunna ta en aktiv roll i att tillse att samtalen kommer till stånd.

Även om man alltigenom är en frihandelsvän finns det gränser. En ockupation med så våldsam framfart som den i Tibet är bortom all anständighet och kräver handling. Vår solidaritet med medmänniskor i andra länder får inte begränsas av att vi inte delar kontinent ty ofrihet och förtryck känner inte geografiska avstånd. Tibets frihetskamp är vår kamp – låt oss visa att hoppets stjärna brinner än och att vi inte har glömt den.

John Weinerhall (M)